

VERSCHIJNT

Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

ABONNEMENTSPRIJS:

Voor 's Gravenhage per 3 maanden f 4.50.
Voor de overige steden des Rijks 5.50.

WOENSDAG 2 MEI.

UITGEVER-DIRECTEUR.

C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.

Hoofd-Correspondent M. Schooneveld en Zoon,
Beurssteeg, te Amsterdam.

Brieven franco aan het Bureau De Grondwet.

Jan Hendrikstraat, n°. 259.

RIJS DER ADVERTENTIE

Van één tot zes regels, f 0.15.
Voor elken regel meer.
Behalve de 85 cts. zegelgeld.

Aankondigingen van geboorte, Anwelk en overlijden
worden geplaatst tegen betaling van f 1, het zegel
regt daarvoor begrepen.

Welke ook de gebreken der tegenwoordige Regering mogen zijn, niemand heeft het recht haar den aangenomen titel te betwisten van de Regering der tegenovergestelde rigting.

Reeds een paar maanden is de Tweede Kamer gescheiden, en zijn door haar de verslagen uitgebragt omtrent de verschillende belangrijke wetsontwerpen, die in den loop dezer zitting nog moeten worden behandeld.

Thans is de Kamer weder bijeengeroepen tegen 8 Mei. Wat zou nu eene gewone Regering in dien tijd hebben gedaan? Wel ze zou hare Memorie van Beantwoording op die verslagen hebben geleverd en zoo noodig gewijzigde wetsontwerpen hebben ingediend, opdat de leden na die wisseling van gevoelens op de hoogte der zaak zouden zijn en de een den ander niet naar de oogen zou moeten kijken, om te weten wat hij doen moest. Eene Regering van de tegenovergestelde rigting doet veel beter. Zij heeft tot nog toe geene enkele Memorie van Beantwoording ingezonden (1); zij heeft de leden de gewenschte rust volop laten genieten, en als nu de leden in den Haag zijn teruggekeerd, en met de werkzaamheden een begin maken, dan zal het antwoorden en gewijzigde wetsontwerpen regenen, en die zullen dadelijk aan de orde worden gesteld, en daar de leden dan op zijn hoogst zullen hebben dat alles te lezen, laat staan te bespreken, zal veel beraadslaging worden uitgewonnen, de behandeling zal toch ter bestemde ure plaats hebben, en naar mate de bekendheid van het onderwerp minder is, zal de kans tot aanneming des te grooter zijn.

Nederland wordt op die wijze met meer spoed met meerdere wetten, dan misschien anders het geval zou zijn, verrijkt, en wij mogen dus de Regering erkennen, dat zij zich thans op het eind der zitting bezig houdt met het indienen van verschillende nieuwe wetsontwerpen en de door de Kamer onderzochte laatsten tot aan het tijdstip der behandeling en zij alzoo haar recht handhaaft op den titel van de Regering der tegenovergestelde rigting.

(1) Met uitzondering van die betrekkelijk de Postwet, welk stuk wij heden laat in den namiddag ontvangen.

De *Amsterdamsche Courant* bespreekt heden het Voorloopig Verslag der Commissie van rapporteurs over het ontwerp van wet tot afschaffing van den accijns op het gemaal. Volgens haar laat het zich gereedelijk verwachten, dat vóór den aanvang van het volgend jaar de vraag zal beslist zijn, of Nederland al dan niet buiten den opgekomen strijd zal kunnen blijven en of deze niet dien omvang zal verkrijgen, dat geen Staat daaraan zich vreemd zal kunnen houden. Mogt dit het geval zijn, dan gelooft de *Amsterdamsche*, "zal er geene sprake meer zijn van afschaffing, maar wel van vermeerdering der belastingen". Gewis zullen, indien wij in een oorlogstoestand geraakten, de uitgaven aanzienlijk moeten vermeerderen; de vraag is evenwel, of ook dan nog aan de afschaffing van een schadelijk belastingstelsel niet zal behooren gedacht te worden. De oorlogstoestand is een buitengewone toestand: daartoe bezige men buitengewone middelen van inkomsten; de accijnsheffing is eene belasting voor den gewonen Staat van zaken; die heffing is algemeen veroordeeld en behoort, hoe eer hoe liever, door een ander, moer billijk en regtvaardig belastingstelsel te worden vervangen. In eene aldus verbeterde heffing put juist de Natie vrucht en moed, om in buitengewone tijden, buitengewone middelen te brengen. Dit is een gevoelen, dat, volgend de wijze, in het Verslag wordt ontwikkeld:

tegenwoordige staatkundige toestand van Europa voor Nederland geene afdoende reden oplevert om voor afschaffing van belasting terug te deynzen. Zij had toch in de zitting der Tweede Kamer van den 28sten Decembar H. de indiening van zoodanige voorstellen; als thans werkelijk ingekomen zijn, bepaald afhankelijk gesteld van de voorwaarde, dat de bedoelde toestand zich niet opzigt tot ons Vaderland niet bedenkelijker voordeed dan op het einde des vorigen jaars. De Regering is beter dan de leden der Kamer in staat, over al wat hier in aanmerking komt met kennis van zaken te oordeelen. Men mag niet aannemen, dat zij bij het nemen van haar besluit de lessen eener wijze behoedzaamheid uit het oog zou hebben verloren. Als zij in den staatkundigen toestand van ons werelddeel geen hinderpaal ziet tegen eene vermindering van de lasten der natie, voegt het der Volksvertegenwoordiging niet aan dien toestand bezwaren tegen zulk eene lofwaardige poging te ontleenen.

In allen gevalle verkeert Nederland nu nog in eenen staat van vrede en finantielen voorspoed; wordt het door geenerlei gevaar van buiten bedreigd. Zulk een oogenblik behoort te haat te worden genomen om, zoo mogelijk, verbetering in het belastingstelsel te brengen. Maakten latere gebeurtenissen aanzienlijke uitgaven, al ware het slechts voor eene tijdelijke buitengewone wapening, noodzakelijk, men zou, zelfs bij het voortduren van den gunstigen finantielen toestand, te zeer opzien tegen het verminderen van de gewone staatsinkomsten met een bedrag van meer dan twee en een half miljoen gulden. Mogt onverhoopt Nederland te eeniger tijd regstreeks in de oorlogsgebeurtenissen betrokken worden, de dan van de natie te vergen offers zouden zoo aanzienlijk zijn, dat het genoemde bedrag geen groot gewigt in de schaal leggen zou.

Men moest toch niet uit het oog verliezen, dat het hier de geheele afschaffing geldt van eene belasting, welke voortdurende instandhouding strijdig is met de regtvaardigheid, de billijkheid en de beginselen eener goede staathuishoudkunde. Al mogten de aan die belasting verknochte bezwaren nu en dan met overdrijving zijn afgeschilderd, geen onpartijdige kan ontkennen, dat zij onevredig drukt, eene betrekkelijk te groote bijdrage van de minvermogens vordert en ook wegens de formaliteiten, aan de heffing verbonden, in een groot deel des lands ten hoogste impopulair is geworden. Hare opheffing zal tevredenheid bevorderen, consgezindheid aankweeken en aan kwalijkgezinden een wapen ontnemen. Nu tegen die opheffing geene onoverkomelijke bezwaren meer bestaan, behoorde men zich daarvan door de vrees voor mogelijke gevaren in de toekomst niet te laten terughouden. De Staat zou door dien maatregel in zedelijke kracht meer winnen dan hij aan geldelijke inkomsten verloor. In het ongelukkig geval, dat Nederland later in moeilijke omstandigheden of zelfs in eenen oorlog gewikkeld wierd, zou men reden kunnen vinden, zich geluk te wenschen, niet langer met de afschaffing der belasting op het gemaal te hebben gedraald.

Zeer naïf, overigens, wijst de *Amsterdamsche Courant* op de onaannemelijke zijde van het voorstel der Regering, zonder eene enkele poging te beproeven of het voorstel niet aannemelijk kon gemaakt worden, of te bewijzen dat het inderdaad niet aannemelijk te maken is.

Wij vestigen enkel de aandacht op de voorgedragen afschaffing der belasting op het gemaal en de daarvoor beoogde gedeeltelijke vervanging. Wanneer men de daartegen gerezen bedenkingen in aanmerking neemt, zal men van het onaannemelijke van het voorstel overtuigd worden. Hetgeen het zonderlingste is, bestaat hierin, dat het denkbeeld eener afschaffing van de belasting op het gemaal in het algemeen wel door de meerderheid der leden werd toegejuicht, maar dat de voorgestelde afschaffing in het bijzonder gegronde tegenspraak ontmoette en vooral de beoogde gedeeltelijke vervanging er van door een hoofdgeld bevonden werd aan groote bezwaren onderhevig te zijn.

Wat beteekent die vooropgezette goedkeuring eener afschaffing dezer belasting, indien men ten slotte tot de erkentenis moet komen, dat de voorgestelde wijze van afschaffing niet aannemelijk is. Dit staat echter in het verslag te lezen. Wel wordt in § 4 opgegeven, dat de meerderheid aan de opheffing van den accijns op het gemaal de voorkeur schonk, als zijnde hierin de grootste verlichting voor de mindere standen gelegen, maar vervolgens wordt te kennen gegeven, dat zeer vele leden bezwaar hierin zagen, dat de bevoegdheid aan de gemeentebesturen werd toegekend eene plaatselijke belasting te heffen op het gemaal van tarwe, spelt en rogge, hetwelk ten gevolge zou hebben dat de verlichting zich grootendeels tot het platteland zou beperken, terwijl de minvermogene steden, onder wie betrekkelijk de meeste behoefte heerscht, even duur brood zouden eten als te voren. Het kan hunne aandacht ook niet ontgaan, dat eene stedelijke belasting op het gemaal aan vele grotere bezwaren onderworpen is, dan eene landsbelasting. Hiervan was het gevolg, dat verscheidene voorstanders dezer wet niet konden ontveinzen, dat hierdoor het gunstige licht, waarin zich de geheele afschaffing der rijksbelasting op het gemaal, bij den eersten opslag vertoonde, vrij wat beneveld werd, en algemeen keurde men het af, dat op die wijze, zoo niet regstreeks, dan toch zijdelings op de gemeentewet inbreuk gemaakt en tegen den geest van de voorschriften dier wet, omtrent plaatselijke belastingen op het verbruik, gehandeld wordt.

Wat beteekent, mag men vragen, de toejuiching van het door de regering opgevatte denkbeeld eener afschaffing der belasting op het gemaal, wanneer men vervolgens tot de erkentenis moet komen, dat ter verwezenlijking van het denkbeeld, ten gevolge der voorgedragene bepalingen, voor een groot deel blijkt een droombeeld te zijn, en aanleiding geeft tot grootere bezwaren dan de bestaande belasting oplevert?

Is het boven allen twijfel verheven, dat de afschaffing eener belasting, waarvan de afschaffing wenschelijk en noodzakelijk is, niet moet plaats hebben, omdat de wijze, waarop ze wordt voorgesteld, minder aannemelijk is? Is er geen ander middel, om tot het doel te geraken, dat men wenscht te bereiken? Ook wij hebben aangetoond (No. 560), dat, zoo als het voorstel ligt, de afschaffing van den accijns op het gemaal meer schaden zal dan baten; ja, dat het allen schijn heeft, alsof men de hatelijke heffing van den accijns eigenlijk slechts van het Rijk op de gemeente heeft willen schuiven, zonder daarom den accijns zelven weg te nemen.

Maar wij hebben tegelijker tijd getracht de middelen aan de hand te geven, waardoor het mogelijk zou worden, om naar genoegen het verlangde doel te bereiken:

Wanneer de Regering inderdaad ernstig voornemens is, om den gemaal-accijns af te schaffen — en in ons eerste artikel stelden wij op den voorgrond, dat wij het voorstel als een eerlijk voorstel beschouwen — dan bevreemdt het ons, dat niet de eenvoudige regels aan de hand zijn gegeven door welke de afschaffing het gewenschte doel bereiken zal.

Zij zijn de volgende:
De hoofdelijke omslag worde door het Rijk, als een directe belasting gegeven, zonder aan de gemeente de bevoegdheid toe te kennen, haren aanslag af te koopen en 't bedrag daarvan door eigen, plaatselijke heffingen te vinden.

Men bronge voorts in de wet eene gelijksoortige bepaling, als gevonden wordt in het alsdan vervallen art. 250 der Gemeentewet, namelijk: dat de rogge in geen geval hooger dan met 60 cents per 100 pond — (gelijk staande met de hoofdsom van den tegenwoordigen rijks-accijns) — de tarwe, in de bij genoemd art. 250 omschreven gevallen, met f 2 per 100 pond (gelijk aan de tegenwoordige hoofdsom) — en niet hooger dan f 3 per 100 pond (gelijk aan het 1½ maal bedrag van den rijks-accijns) mag belast worden.

Dan zou de gemeente-wetgever binnen bepaalde grenzen worden gehouden, de mindere man zou, door geheele vrijstelling van rogge; aanmerklijk gebaat worden, de burger zou het bedrag van den rijks-accijns winnen, en de gemeente zou in de heffing van f 2 à f 3 per 100 pond op de tarwe, gevoegd bij de 100 opeenten op den hoofdelijken omslag van het rijk ruimschoots de middelen vinden, om in hare behoeften te voorzien.

Is het boven allen twijfel verheven, dat het voorgestelde equivalent aanleiding moet geven tot grootere bezwaren dan de bestaande belasting oplevert? Of zou het niet mogelijk zijn, den voorgestelden hoofdelijken omslag in dier voege te regelen, dat die bezwaren voor het grootste gedeelte werden uit den weg geruimd? Ook daaromtrent deelden wij reeds in No. 561 onze denkbeelden mede; ook wij hadden bezwaar tegen de wijze, waarop voorgesteld wordt den hoofdelijken omslag te heffen. Wij gingen nogtans zoo ver niet, om daarom het equivalent zelf te verwerpen; wij poogden eene betere wijze van heffing in overweging te geven. Wij wenschten den hoofdelijken omslag te doen zijn eene rijks-belasting, welke door het rijk wordt geïnd, en waarvan de aanslag door de plaatselijke commissie geschiedt, even als het plaats heeft met het collegie van zettters. Ook het vermoedelijk vermogen zou een der maatstaven, zoo niet de eenige maatstaf voor den aanslag moeten zijn, en in geen geval alléén de som, die in de directe belastingen betaald wordt. Eindelijk zou de verdeling der klassen, waaronder de ingezetenen gebragt worden, bij de wet moeten geschieden.

Wat blijkt nu uit het geheele artikel van de *Amsterdamsche Courant*? Dat ze alle bezwaren opstapelt, om het onaannemelijke van het voorstel aan te toonen; maar geen enkel middel overweegt, dat aan de hand is gedaan, om de door haar geopperde bezwaren uit den weg te ruimen. Zij wederlegge die voorstellen tot verbetering der voordragt, indien ze kan; en zij zal bewijzen, dat ze billijk en onpartijdig oordeelt. Zoo lang di-

niet geschiedt, blijft de *Amsterdamsche Courant* behooren tot de partij in het land, die van geene verlichting der mindere volksklasse hooren wil, en al wat daarvoor pleit, blijft ignoreren, om eigen beginselen vol te houden, in strijd met de lessen der wetenschap en met het belang van het volk.

De *Nederlander* heeft een „goeden dunk“ van de nieuwe „bij haar onbekende“ redactie van de *Nieuwsbode*. Waarom? Omdat „onze hooggeachte correspondent J. B. zijne medewerking aan dat blad verleent.“

Indien de *Nederlander* met zijne gewone scherpzinnigheid, beziel van den eerbied, dien dat blad steeds zegt te koesteren voor de vormen en de personen, voor ieders godsdienstig gevoelen, de polemiek van de „nieuwe Redactie“ aandachtig gevolgd heeft: zou het dan niet rationeler zijn geweest, indien bevreemding werd aan den dag gelegd over de medewerking tot zoodanige Redactie „van onzen hooggeschatten correspondent“, van een hoogleeraar aan Leijdens hoogeschool?

Van de *Nieuwsbode* verlangt de *Nederlander* eenigen „wenk omtrent de gevoelens van de welgezinde Roomsche Katholijken.“ Het is met verlangen, dat wij dien wenk te gemoet zien; doch, naar den toon die door de „nieuwe redactie“ van de *Nieuwsbode* is aangeslagen, hadden wij veel meer gewacht het verlangen naar „eenigen wenk omtrent de gevoelens der welgezinde, eerlijke, &c. i.: *Nieuwsbode*-protestanten.“

Wij lezen het volgende in de *Nederlander*:

Naar aanleiding van meer dan één dagblad-artikel, waaruit min juiste gevolgtrekkingen zouden kunnen worden ontleend, verzoekt de heer Groen om te berichten, dat wij, op zijn verlangen, bij de verkiezing te Hoorn het stilzwijgen hebben bewaard.

Welke dagblad-artikelen?

Waarom is het stilzwijgen bewaard?

De heer GROEN, die bovenstaande aankondiging heeft bevolen, zal wel, met zijne gewone heuschheid, de laatste vraag willen beantwoorden.

De oplossing der vraag is van gewigt. Zij kan eene nieuwe bijdrage worden tot de kennis van de leer en de beginselen der anti-revolutionnaire partij, wier „handelvol heden“ — zoo als de nieuwe redactie van de *Nieuwsbode* ze noemt — te Hoorn de beschissing hebben bewerkt.

Waarom gezwegen, toen een kandidaat in het strijperk trad, ter ondersteuning van een Ministerie, dat men met weergalooze minachting herhaaldelijk toeroept: „een Ministerie dat niet wil heengaan, blijft lang?“

Waarom gezwegen, toen een kandidaat zich opdeed, wiens antecedenten getuigden, dat hij gekant was tegen de dierbaarste vrijheden, van welke de anti-revolutionnaire partij zegt de kampvechtster en de martelares te zijn?

Waarom gezwegen?

Met verlangen zien wij het antwoord te gemoet.

De *Nieuwsbode* is onuitputtelijk in haren lof op het tegenwoordige Ministerie, maar enkel door verguizing van dat in April 1853 aftrad.

Wij laten zoodanige handelwijze in hare waarde, die ieder onpartijdige daaraan toekent, maar opdat de lof, op die wijs toegezwaid, weerklink moge vinden, geve de *Nieuwsbode* een bevredigend antwoord op de volgende vier vragen, die, volgens de *Fakkelt*, „elk protestantisch blad bij voortdurende gestereotypeerd, op den voorgrond moet stellen, tot dat aan de regmatige klachten der Protestanten zal zijn voldaan.“

„Vier vragen aan de heeren Ministers van Hall, Donker Curtius, en van Raanen.“

10. Welke is de reden, dat de wet op de Kerkenontschepingen in de meer en meer berucht wordende zaak van Kodenigen niet wordt gehandhaafd?

20. Waarom laat de Hooge Regering toe, dat het algemeen geneeskundig Krankzinnigen-gesticht te 's Hertogenbosch, door Belgische Paters en Nonnen bedient wordt, en alzoo een algemeen, aan Roomsche en Onroomsche toebehoorend gesticht, feitelijk in een Roomsche klooster wordt veranderd?

30. Wat mag de reden zijn, dat er geene enkele maatregel wordt genomen om de Roomsche processie te Ossendrecht te doen eindigen?

40. Welk belang geeft de Regering aanleiding, om de rijke domeingederen voor eenen spotprijs bij voortdurende te verhuren aan de Monniken van St. Agatha, bij Kuik in Noord-Brabant?

Deze vier vragen behooren door de heeren Ministers voldoende te worden beantwoord, willen zij aanspraak maken op de ondersteuning van die leden der Kamer, die de handhaving van 's Lands wetten, zonder aanzien van persoon, als den eersten pligt van den Minister beschouwen.“

Men bemerkt zoo van lieverlede, dat de April-beweging hare hefelijke vruchten tot heil van de „zonen van hetzelfde Vaderland“ begint te dragen; maar

ook, dat de maand April met elk jaar minder aange-naam wordt voor een Ministerie, dat, als eene onvrucht-gedragene vrucht geboren, de voor- en najaarsstormen niet kan verduren en in zich zelf geen zaden van wasdom of ontwikkeling bezit.

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZICHT.

De algemeene aandacht was gister — behoeven wij het te zeggen? — gevestigd op den moordenaar Zandberg op den persoon des Keizers gedaan. De *Constitutionnel* heeft deswege eenige bijzonderheden mede, terwijl de andere dagbladen zich bepalen bij de mededeeling van een zeer beknopt artikel van den *Moniteur*.

Sommigen voegen daarbij eenige korte opmerkingen, waarin zij het gevoel van verontwaardiging kenbaar maken, dat deze moorddaan bij alle partijen heeft ingeboezemd. Dat gevoelen was eenparig onder de bevolking van Parijs. Zij openbaarde dit door den Keizer en de Keizerin met de meeste geestdrift te ontvangen, zoo wel toen zij zich uit het bosch van Boulogne naar de Tuilerien begaven, als in de opera-comique, waart zij zich dus avonds bevonden.

Wij hebben gister medegedeeld de gevoelens, welke ons de staatkundige moord inboezemt. Deswege in verdere uitweiding te treden zou overbodig zijn.

Wat de bijzonderheden van de misdaad betreft, daarin is eenige tegenstrijdigheid. Zoo spreekt de *Moniteur* slechts van één schot, terwijl alle andere zeggen dat de moordenaar twee schoten gedaan heeft. Maar die tegenspraak is van ondergeschikt belang.

De moordenaar is een Italiaan; hij heet Laverani of Laverini. Hij is 30 à 36 jaren oud; hij droeg een hoed en paletot van Engelschen oorsprong. Hij was gewapend met drie (?) pistolen, waarvan twee met enkelen en een met dubbelen loop; met het laatste heeft hij op 5 à 6 pas afstands geschoten. Hij werd terstond gegrepen door twee mannen in kielien gekleed en na eene worsteling, waarbij hij ligt gekwetst werd, naar de conciergerie gebragt.

De minister van binnenlandsche zaken heeft zijn verhoor bijgewoond.

Den geheelen dag bevond zich een talrijke menigte op de plaats der misdaad.

Als reden van deze misdaad gaf hij op, dat hij, tijdens het beleg van Rome in 1849, eene gekofte deed om het hoofd van de Fransche regering, dat deze expeditie beval, te vermoorden. De vreedse gezanten te Parijs wonden onmiddellijk telegrafische depêches naar hunne regeringen om kennis te geven van den moorddaan en spoedig werden zij door hunne regeringen in staat gesteld om namens deze den Keizer geluk te wenschen.

In eene telegrafische depêche uit Parijs van 30 April wordt gemeld:

Gisteren heeft het corps diplomatique zich naar den Keizer begeven en Z. M. bij woude van den apostolischen nuntius met het ontkomen van het gevaar geluk gewenscht.

De aartsbisschop van Parijs heeft bevolen, dat in alle kerken van zijn diocese een *Te Deum* zou gezongen worden.

De Keizer heeft gewenscht, dat geenerlei openbare manifestatie zou plaats hebben.

Op de gelukwenschen van den Senaat heeft de Keizer in substantie geantwoord, dat hij voor geen moorddaan-slag beducht was; dat zekere personen mochten beschouwd worden als werktuigen, waardoor de Voorzienigheid hare besluiten uitvoert en dat hij dus geen gevaar vreesde vóór hij zijne zending volbragt had.

De zittingen van den Senaat zijn gesloten.

In eene telegrafische depêche uit Londen van 30 April wordt gemeld:

Lord John Russell is alhier terug gekeerd. Dien ten gevolge heeft de regering heden in het Lagerhuis kortelijk herhaald hetgeen op de Weener conferentie is voorgevallen, waarvan de bijzonderheden echter reeds bekend zijn.

De tegen-voorstellen van Rusland werden verworpen, omdat de geallieerden die onaanneemelijk vonden.

Lord Palmerston beloofde vervolgens de mededeeling der documenten, zonder evenwel den dag te bepalen.

Daarna las sir Ch. Wood eene depêche voor van lord Raglan de bestoekening van gisteren dragende. Het bombardement was niet gestaakt en het beleg niet opgeheven. Alleenlijk had er eene tijdelijke schorsing in het vuur der Franschen plaats gehad.

Er was een gerucht in omloop, dat lord Panmure, minister van oorlog, zijn ontslag als zoodanig zou nemen; doch later werd dit gerucht gelozenstraft.

De *Daily News* deelt mede, dat de geallieerden al hunne magt zullen zamentrekken aan de zuidzijde van Sebastopol bij de rivier Tchernaïa om tegen de Russen in het open veld te strijden.

Uit Weenen meldt men, dat de tijding van den moorddaan op den Keizer van Frankrijk, de fondsen-veergister avond laat eene aanzienlijke daling heeft doen ondergaan.

Uit Turin zijn meer volledige mededeelingen ontvangen omtrent de reizen, welke tot het ontslag van het Sardijnisch ministerie aanleiding gaven. Het geldt niet bepaaldelijk eene vloer den senaat uitgebrachte stemming, maar enkel een voorstel door den bisschop van Casale, bij tier vergadering, namens zijne ambtgenooten gedaan, die voorstelden zoo te wet op de kloosters werd verworpen zelve de 900 duizend francs te geven, welke als kosten voor de geestelijkheid van de begroting zijn geschrapt. Naar aanleiding van dit onverwacht voorstel vroeg de heer de Cavour, president van den raad, uitstel der discussie opdat het voorstel der bisschoppen in den ministerraad zou kunnen onderzocht worden. Het zoo ver loopen de ontvangen mededeelingen. Het is waarschijnlijk, dat de minis-

terraad gemeend heeft dit voorstel niet te moeten aannemen en toen de verwerping van het wets-ontwerp door den Senaat te voorzien was, heeft het ministerie besloten zijn ontslag te nemen, zonder de stemming af te wachten.

Men weet reeds, dat een der leden van het afstredende bewind, de generaal Durando, minister van oorlog, met de samenstelling van een nieuw ministerie belast is.

Men meldt uit Parijs, dat de graaf de Villamarina, vertegenwoordiger van het Sardijnische hof in Frankrijk door den telegraaf te Turin terug geroepen is, voorzeker om deel te nemen aan het nieuwe kabinet. Mogt hij eene porteuille aanvaarden dan zal hij waarschijnlijk vervangen worden door den heer d'Azeglio, oud-president van den raad.

De discussie der Spaansche Cortes over het wetsontwerp op den verkoop van geestelijke goederen, dat in der zitting van den 25en werd aangenomen, kenmerkte zich door een incident, dat veel opschudding veroorzaakte. Een der sprekers, de heer Arias, tot de ultra-gematigden partij behorende, noemde de goedkeuring door de Cortes aan het wets-ontwerp geschonken, eene daad van roof. Deze uitdrukking deed zoo veel verontwaardiging ontstaan, dat de zitting voor een poos moest geschorst worden. Het was eerst na vele krachtige vermaningen van den voorzitter, dat de heer Arias er in toestemde zijne zoo zeer misplaatste en ongepaste woorden in te trekken.

Uit Modena wordt geschreven, dat de Oostenrijkers die hertogdom zullen verlaten te gelijker tijd, dat zij Toscana zullen ontruimen.

Uit St. Petersburg verneemt men, dat sedert eenige tijd geen Engelschen Rusland meer mogen verlaten. Engelsche werklieden, die dreigden hun arbeid te staken, werden met verbanning naar Siberie bedreigd.

Men verneemt, dat tengevolge der aartheving, welke onlangs te Japan plaats had, twee steden met name Onosaka en Simoda geheel verwoest zijn.

Tijdingen uit Urkane melden, dat aldaar een opstand onder de boeren tegen hunne heeren was uitgebroken. De opstand nam in uitgestrektheid toe en was veroorzaakt door het gebruik van zout.

FRANSCHÉ POST.

Volgens eene der lezingen omtrent den aanslag op het leven des Keizers, zou de zaak aldus zijn toegegaan. De schoten zijn op den Keizer gelost in de Champs-Élysées op de hoogte der Engelsche hierbrouwerij.

De Keizer meende, dat de persoon, die naderde tot een smeekschrift wilde overhandigen en het deus was op vijf à zes passen tot hem komen.

Toen het eerste schot gevallen was, gaf de Keizer zijn paard de sporen en daarop volgde het tweede schot. Een Corsicaan en agent van den directeur van politie, die met deze den Keizer in een rijtuig volgde, wierp zich op de moordenaar bragt hem twee volksteken toe, die echter niet gevaarlijk zijn. De dader zegt, dat hij tot geen geheim genootschap behoort en dat alleen bijzondere wreaken hem tot deze daad gedreven heeft, waarden zijne familie door de Romeinsche expeditie geruineerd werd. De Keizer die met haar rijtuig vooruit was barstte in tranen uit toen zij het gebeurde vernam. De Keizer werd in de Champs-Élysées levendig begroet; ook later, in de opera-comique, welke hij des avonds met de Keizerin bezocht.

Algemeen is men overtuigd, dat deze moorddaan-slag een op zich zelf staand feit is. Men zegt, dat de ministers te zamen beducht zijn voor woelingen der geheime genootschappen en gezamenlijk hun ontslag zouden hebben genomen indien de Keizer de reis naar de Krim niet wilde opgeven. Het regentschap van prins Jérôme ontmaakte mede veel tegenkanting.

Men wil dan ook, dat de Keizer bepaaldelijk beloofd heeft van zijn voornemen te zullen afzien.

Ziekhier de bijzonderheden, welke de *Constitutionnel* omtrent den moorddaan-slag mededeelt:

„Het was ten vijf ure en tien minuten dat men een persoon dicht bij den hoek van de rue Balzac den Keizer zag te gemoet gaan. Hij hield zijn hand in den binnen zak van zijn paletot als of hij daaruit een verzoekschrift wilde nemen om het den Keizer aan te bieden. Die man was fatsoenlijk gekleed. Hij scheen ongeveer vijf en dertig jaren oud te zijn. Zijn voorkomen had een Italiaansche type, en, inderdaad, heeft men later ook vernomen, dat hij van Italiaansche afkomst was. Na dat hij zich gewapend had met een pistool van dubbelen loop, gaf de Keizer twee malen, na korte tusschenpozing, vuur. Tusschen het eerste en tweede schot, wierp de Keizer vol verontwaardiging een blik op den moordenaar en de personen groeten en met gebaren geruststellende, die naar hem wilden stellen, om zich te overtuigen dat hij niet getroffen was, en Z. M. zijn weg voort om de Keizerin te gemoet te gaan, wier rijtuig op eenigen afstand voorafging.“

„Gedurende dien tijd kwam een agent in dienst van den Keizer, die het eerste schot gehoord had, aanloopen in de richting van waar het schot was gekomen, en zich verrijpende met een dolk, dien hij bij zich droeg viel hij op als de bliksem op den moordenaar juist op den oogblik, dat hij het tweede schot wilde lossen en wierp hij op den grond. Het schijnt, dat deze agent bij het aangrijpen van den misdadiger, hem met zijn dolk gewond heeft, hetgeen onder de verzamelde menigte ontleiding gaf tot het vermoeden, dat de moordenaar zich zelve wilde doodschieten, er had geen poging tot zelfmoord plaats, de moordenaar had geen dolk bij zich, maar wel een revolver tot gebruik waarvan hij echter geen tijd had.“

„Van alle zijden door militairen omringd, welke nieuwsgierigen op een afstand hielden, werd deze man gevoerd naar het bureau van de barrière de l'étoile, door de 90ste afdeling infanterie bezet is. Daar werden zijne papieren onderzocht, en bevond men hierdoor“

bij een Italiaan was. Hij is een Romein, Liverani genaamd, die te Londen tot het protestantisme bekeerde, waarheen hij gevlugt was, ten gevolge van het bezetten van Rome door de Franschen.

Zijne overkleeren waren in vorm en kleur van zijne overkleeren geheel onderscheiden, zoodat, ware hij niet op heesterdaad in hechtenis genomen, eene gedaanteverwisseling, waardoor hij in de menigte uit het oog verloren zou zijn, zeer gemakkelijk had geweest. Weldra werd hij in een huurkoets naar de prefectuur van politie vervoerd.

Ter paleis van justitie aangekomen, dat door de Parijse garde bezet was, moest men geneeskundige hulp inroepen en zich van compressen en banden voorzien om de wonden van den misdadiger te verbinden.

Hij had eene som van honderd francs bij zich in goud en de pistool van zeer groote afmeting, waarvan hij zich bediende is een zeer duur wapen en het is wellicht aan de lengte van dit wapen, dat men de gelukkige onhandigheid te danken heeft, welke hem twee maal zijn doel deed missen.

Terwijl men zich verzekerde van den persoon des moordenaars, ging de Keizer, vergezeld van eene groote menigte voetvolk en kavallerie, onder luide vivats, de Keizerin te gemoet, en zijne aankomst in de Tuileries was voortdurend een triomftogt. De dames, in rijtuigen gezeten, vroegen hare vreugdekreeten bij die van de wandelaars, en wuifden met hare zakdoeken.

De Keizer en de Keizerin hadden doen aankondigen, dat zij des avonds de opéra-comique zouden bezoeken. H. K. M. hebben zich dan ook daarheen begeven.

Op den geheelen weg, waarlangs zij gingen, in de straat Rivoli, in de rue de la Paix en de Boulevards was eene onafzienbare menigte op de been, welke H. K. M. met overvloedige vreugdekreeten begroetten. Drie salvo's van applausment, begroetten den Keizer en de Keizerin bij hun intreden in de zaal.

De Keizer bezette in de loge de plaats, waarop de Keizerin anders gewoont is. Bij het vertrek was de menigte niet verminderd en de kreeten van leve Napoleon! waren even luid.

Gister ochtend wisselden de equipages elkaar in menigte voor het paleis der Tuileries.

De kolonels der verschillende regementen van het Parijse garnizoen, en zelfs die van de regementen te Versaille en Bourgoignons, hebben den Keizer hunne gelukwenschen aangeboden.

Men vernemen van den aanslag op het leven des Keizers, heeft de aartsbisschop van Parijs onmiddellijk den Keizerin brief aan de pastoors geschreven:

De verschrikkelijke aanslag is gister avond tegen den Keizer ondernomen. God heeft het schot van den moordenaar afgewend en een voor Frankrijk zoo nuttig gespaard. Onze eerste zorg is hem daarvoor te bevelen bijgevolg, dat heden avond een Te Deum worden in alle kerspelen van Parijs.

De Sentinelle Toulonnaise van den 26 mecht, dat de Russische gevangenen dien dag vertrokken zijn aan boord van het fregat Proserpine, welke hen naar Afrika vervoeren.

Binnenland.

Grazenhage, 1 Mei.

H. K. M. heeft goedgekeurd de admisse in de Duitse orde, van Utrecht, van W. R. A. C. graaf van Rechteren en te agereen zijne admisse als tweede jonkheer van de orde.

H. K. M. heeft goedgevonden, mr. P. M. Nolthenius, op zijn aanvraag, eervol te ontsaan als burgemeester van Parmarend.

H. K. M. heeft de kantoren der directe belastingen en accijnzen van Graveland c. a. en te Nederhorst den Berg c. a. op den 1ste van een kantoor vereenigd, hoofdplaats 's Graveland, en benoemd tot ontvanger der directe belastingen en accijnzen te Graveland c. a., de heer J. C. Bast, thans ontvanger der directe belastingen te Blokker.

H. K. M. heeft lo. den luitenant-kolonel der artillerie E. van Bels, adjudant bij Z. K. H. prins Frederik der Nederlanden, eervol uit laatstgemelde betrekking ontslagen; doch benoemd tot adjudant in buitengewone dienst benoemd; 2o. den kolonel der artillerie, tot kolonel der artillerie E. van Lobben-Sels, adjudant in buitengewone dienst van Z. K. H. prins Frederik der Nederlanden, hem gelijktijdig benoemd tot chef van het bureau der artillerie bij het Departement van Oorlog; bij het personeel der geneeskundige dienst der landmacht, tot officier van gezondheid der 2de klasse, de officieren van gezondheid der 3de klasse, Krol en H. J. Wilson, van gemeld personeel.

Heden gehouden zitting van den gemeenteraad van ingekomen een voorstel van Burg. en Weth. tot wijziging van het gemeentelijk Ambestuur en van het gemeentelijk diaconaal bestuur te Scheveningen. Dit voorstel is de volgende zitting worden behandeld. Tot commissarissen van de 2e klasse is benoemd D. Jantsen, H. Krol en H. J. Wilson, van gemeld personeel.

Heden gehouden zitting van den gemeenteraad van ingekomen een voorstel van Burg. en Weth. tot wijziging van het gemeentelijk Ambestuur en van het gemeentelijk diaconaal bestuur te Scheveningen. Dit voorstel is de volgende zitting worden behandeld. Tot commissarissen van de 2e klasse is benoemd D. Jantsen, H. Krol en H. J. Wilson, van gemeld personeel.

De kamerheer van Sick, minister-resident van Denemarken, bij de Nederlandsche en Belgische hoven, zal voor eenige maanden met verlof deze residentie verlaten; de baron de Biele Brake zal tijdelijk de functien van zaakgelastigde van Denemarken waarnemen.

Het Staatsblad No. 12-35 bevat de wetten van 20 en 22 April jl., zijnde de ontwerpen, die laatstelijk door de beide Kamers zijn aangenomen, als o. a.: No. 32, van 22 April, de wet tot regeling en beperking der uitoefening van het recht van vereeniging en vergadering; — en No. 33, van 22 April, de Wet houdende regeling der verantwoordelijkheid van de Hoofden der Ministeriële Departementen.

Heden morgen ten zes ure is het 2e. bataillon grenadiers, onder kommando van den majoor Stass, naar Leijden gemarcheerd, en is in den loop van den morgen het 3e. batt. van dat regiment onder het kommando van den majoor Gevers Leuven van Leijden deze residentie binnengekomen. Bij het afmarcheren en het binnenkomen bevonden de staf- en verdere officieren van dat regiment, benevens het fraaie muzikkorps zich aan het hoofd der bataillons.

Heden middag ten 12 ure zijn de 1e, 2e, 3e en 4e eskadrons en het depot van het 4e regiment dragonders, onder kommando van den luit.-kolonel Wilheriak, komende van Deventer, deze residentie binnen gemarcheerd. Het is sterk 24 officieren, 447 onder-officieren en manschappen en 478 paarden. De generaal graaf van Heerde, kommandant van de 1e brigade kavallerie, met zijnen staf, en de graaf van der Duyn, adjudant van Z. K. H. prins Frederik waren het regiment te gemoet gereden en hebben het vergezeld tot aan de Alexanders-kazerne. Vele ingezetenen waren het een eindwegs te gemoet gegaan. Te oordeelen naar hetgeen men nu reeds gehoord heeft, is bij dat regiment een goed en wel bezet muzikkorps.

Heden namiddag ten 4 ure is met den spoor trein vervoerd Cornelis Koning ten einde vervolgens verder naar de strafgevangenis te Leeuwarden te worden overgebracht, om daar zijne 20jarige tuchthuisstraf te ondergaan.

De Staatsraad-Comm. des Konings in Zuid-Holland, heeft den 26 dezer de volgende circulaire aan de gemeentebesturen gerigt:

Het is mij gebleken, dat in sommige gemeenten de Processen-Verhaal van Overtreding, ter zake van Plaatselijke Belastingen, strafbaar volgens art. 271 en volgende der Gemeentewet, niet ter vervolging aan het Openbaar Ministerie worden gezonden, maar dat Burgem. en Weth. zich op grond van de bepalingen, voorkomende in nog bestaande Reglementen op de invoering der Plaatselijke Belastingen, gerechtigd achten wegens zoodanige overtredingen transactien aan te gaan of met de vrijwillige betaling der verheerde hoeten genoegen te nemen.

Vermits die bepalingen, welke een uitvoersel zijn der wet van den 29sten April 1819 (Staatsblad no. 15), reeds bij de invoering der gemeentewet krachtens art. 283, vervallen zijn, moet deze handelwijze in strijd geacht worden met het beginsel der Gemeentewet, welke niet, gelijk andere wetten, de bepaling inhoudt, dat de bekeurde, ter zake van de bedoelde overtredingen, de vervolgingen kan voorkomen door vrijwillige betalingen van het maximum der boete; terwijl art. 291 der Gemeentewet wel niet van toepassing is op de Reglementen voor de Plaatselijke Belastingen, gelijk dit reeds bij een Arrest van den Hoogen Raad der Nederlanden, van den 9den November 1852, is uitgemaakt.

Ik heb derhalve de eer UEd. te verzoeken, voor zoo ver in uwe gemeente de belastingen nog niet zijn herzien, en de vóór de invoering der Gemeentewet goed gekeurde reglementen betrekkelijk de plaatselijke belastingen, diensvolgens nog niet in overeenstemming zijn gebracht met de voorschriften der wet, geene transactien ter zake van overtredingen van die reglementen aan te gaan noch genoegen te nemen met de vrijwillige betaling der verheerde hoeten, maar alle de processen-verhaal van overtreding ter vervolging aan het Openbaar Ministerie te zenden.

Bij het Depart. van Binnenl. Zaken is ontvangen een hankbillet groot f 100, zijnde eene gift van den heer J. C. Zerssen, Zr. Ms. consul te Reuzburg, ten behoeve der noodlijdenden door de jongste overstromingen in Nederland.

De Koninklyke Maetschappy Broedermia en Taelyver te Gent, heeft den 24sten April de navolgende circulaire rondgezonden:

De schrikkelijke rampen, door de laatste overstromingen in Holland veroorzaakt, hebben alom het medelyden voor de ongelukkige slagtoffers van dezen watersnood opgewekt. Door gansch Nederland zyn er geldinzamelingen gedaan om het lot der meest noodlydenden te verzachten; de kreet van onheil deed zich in de naburige landen hooren en vond zelfs eenen weerklink in Engeland; het moest dus niemand verwonderen dat wy Stam- en Taelbroeders van de zoo wreed beproefde bevolking, op het eerste sein van den rampspoed, de stemme verkieven om ten voordeele der slagtoffers de hulp in te roepen van al degenen die een druppel Nederlandsch bloed in hunne aderen hebben. Gevolgentlyk besloten wy op Zondag 6 Mei aanstaande een Nationale Verloopening ten behoeve van de ongelukkige Taelbroeders te doen, welke overal zynde stat al wie Vlaming is, al wie met Nederland in eenige betrekking is of gewoest is, ons in ons liefdadigheids- en broederminnend werk zal willen bystaan. Wy nemen dus de eerbiedige vryheid U hier nevens eene lyst van

inschryving voor deze vertooning aan te bieden, hopende dat Gy dezelve met uwe handtekening zult gelieven te verreeeren.

Namens de Maetschappy:
De Voorzitter,
VAN GREET.
De Geheimschryver,
VAN PREEDE.
De Stukken welke bij deze gelegenheid ten tooneele gevoerd zullen worden zijn:
De dood van Egmont, Vaderlandsch drama in dry bedrijven, door den heer VAN GREET;
Vader Cals, of een Uertje van het buitenleven, Nieuw blyspel met zang in één bedryf door H. VAN PREEDE; en
Twee Hanen en een Henne, blyspel met zang in één bedryf door denzelfden.

Het strekt ons tot een bijzonder genoegen te kunnen melden, dat Mr. Francken reeds drie heeren geestelyken gevonden heeft, die besloten hebben met hem in den grooten wijngaard van Batavia de hitte van den dag te gaan verduren en te arbeiden aan het heil der zielen. De drie nieuwe evangelische werklieden behooren tot ons diocees: zithier hunne namen: C. Franssen, tot dusverre professor in het bisschoppelyke collegie van Roermond; J. Verhaagh, priester, en J. van Ophoven, diaken; beide laatstgenoemde zijn door Mr. Francken zelven den 24 Maart II. te Roermond gewijd. De onvernoemde kerkvoogt heeft mede, zooveel mogelijk, voor de christelyke opvoeding der jeugd te Batavia willen zorgen, en zal, te dien einde, eenige dames Ursulinen mede naar Indie nemen. Wij achten ons gelukkig nog te kunnen melden, dat de gezondheid van Mr. Francken, tegenwoordig niets te wenschen overlaat. (Kath. Ned. St.)

Men verneemt uit 's Hage, dat de staatscommissie ter zake van de afschaffing der slavernij in onze overzeesche bezittingen, in de afgelopen week hare zitting hervat heeft en onafgebroken voortzetten zal, tot dat zij met haren arbeid gereed is.

Het is te wenschen, dat de natie niet in gebreke blijve, hare belangstelling in deze gewigtige aangelegenheid te betoonen. (N. R. C.)

Scheveningen, 1 Mei. Gisteren was het de dag waarop, als naar gewoonte, de sluiting plaats had van de maatschool van H. M. de Koningin-Moeder der Nederlanden. Hoogst vereerend en verrassend was het zoowel voor de kinderen, als voor de directrice onverwachts, hare Koninklyke weldoenster in haar midden te zien verschijnen.

Het is voor H. M. niet genoeg alleen aanzienlyke sommen te besteden tot het in stand houden van eene instelling, welke vóór bijna het vierde eener eeuw door H. Ds. gesticht werd, maar de Vorstin plaatst als het ware de kroon op hare liefdegaven, door zich persoonlyk aan den bloet daarvan te laten gelegen zijn, zich te midden der kleinen te begeven en ze door minzame, hartelyke toespraak aan te sporen fierer en vleugdraam hare pligten te volbrengen.

Op treffende wijze sprak H. M. over de nagedachtenis van de vroegere directrice der school en besloot H. D. bezoek met de kinderen Gods zegen toe te wenschen en dat zij de beste vruchten zouden mogen plukken van den arbeid, tot welks aanleering zij hier waren vereenigd. Blykbaar volkzaam over de voordringen der kleinen verliet H. M. het lokaal na herhaaldelyk H. D. goetkeuring betuigd te hebben zoowel over het werk der kinderen, als aan de directrice, die door H. M. met het vertrouwen vereerd wordt, de leiding van deze zoo nuttige inrigting te voeren.

Ingezonden Stukken.

Mijnheer de Redacteur!
Nevensgaande dichtregelen, door eene Hollandse dame aan de algemeen geliefde zangeres, na het hooren van een harer concerten gewijd, neem ik de vryheid, U ter plaatsing mede te deelen. Zij doen de menschlievende en edeldenkende zangeres, en de die daugden zoo diep gevoelende dichteres beiden eer aan, en de laatste zal, hoop ik, de vryheid, die ik mij door deze toezending aan uw geacht blad veroonloof, niet euvel duiden, en dit gebruik niet als misbruik betitelen.

Met de meeste achting heb ik de eer te zijn
U WelEd. Dw. dienaar
E.

Aan Jenny Lind.

Wees gegroet, zij blaem van Zweden!
Neen, mijn hart vergeet u niet,
Wat de kunst ons ooit deed hooren
Wat ons immer klomk in de ooren,
Wardt verduisterd door uw lied,

En hoe kunstvol gij moogt wesen,
Ongekunsteld zijt gij toch!
Jenny Lind! hoe zeer geprezen
Ook uw' schoone stem moog' wesen
Vroom en needrig zijt gij nog!

Gij wilt woek'ren met uw gaven,
Door de liefde steeds geleid;
Neerlands hoofdstad mogt aanschouwen,
Hoe gij, edelste der vrouwen!
Onze achting waardig zijt.

Dat u lof noch eer verblinde
Die gij overal ontmoet;
Hoe bewierookt en verlieven,
Laat de liefde u nooit begeven —
Zij toch is het hoogste goed.

Jenny Lind en mevrouw Holtrop.

Auch die Todten Sollen leben.

SCHILLER.

Het kunstvermogen der Deensche Nachtegaal is, ontgenzeggelijk, groot. Maar ook de roem haar toegezwaid is als grenzenloos. Vergete nogtans de wereld niet de weerglooze zingtalenten, welke deze eeuw heeft opgeleverd. Bij *Grassine*, *Catalani*, *d'Alboni*, *Sonntag*, door schoon geschrevene Biographiën, waarin vooral ook waarheid gehuldigd wordt, onsterfelijk, — neme *Jenny Lind* hare regtmatig verworvene allerhoogste eere-plaats! Maar vergete vooral Nederland niet, herinnere zich het vaderland eene illustratie in het gebied der toonkunst, welke op onzen grond het licht zag en juist in de oogenblikken, dat de welverdiende roem der vreemde zangeres zich aan ons, zoo schitterend openbaarde, het leven liet! Te 's Gravenhage overleed in de laatste weken, in hoogen ouderdom, *vrouw Catharina Brouwer*, weduwe van den *WelEdelen Heer I. S. van Esveldt Holtrop*, in leven verdienstelijk oud-boekverkooper te Amsterdam, en later hoofd-ambtenaar bij het Ministerie van Binnenlandsche Zaken te 's Gravenhage. *Catharina Brouwer*, te 's Gravenhage geboren, van achttingswaardige ouders uit den burgerstand, was door den Almagtige begaafd met een kunstvermogen, in de kracht des woords, goddelijk te noemen. Hoe, op welke wijze die waardeerbare gaven, de bewonderenswaardige aanleg dezer Nederlandsche kunstenaress, bij den aanvang zich geopenbaard en toen ontwikkeld hebben, is schrijver dezer regelen niet in bijzonderheden bekend. Maar zooveel is zeker, dat zij, op wie het vaderland zich mag en moet verhoovaardigen, in de eerste jaren dezer eeuw, als *Mevrouw Braun* (de heer *Braun* was, in leven, Professor te Berlijn), zich op haren geboortegrond als eene diamant van den schoonsten glans vertoonde en gehuldigd zag, na dat reeds de haar toekomende roem in Duitschland luide had geklonken. De op handen opvoering van 's grooten *Händel's Messias*, met geestdrift toegejuicht en waarbij *Mevr. Goldschmidt Jenny Lind*, ontwijfelbaar, haar schitterende naam, zoo daaraan nog luister mogt ontbreken, zou volmaken, dwong schijver dezes de pen in de handen. Juist in dat onvolprezen kunstgewrocht, genoot Nederland de triump, dat eene van dezelve dochters het bewijs leverde, hoe wij, in roem, het geen Volk der wereld, in welke soort van illustrering het ook zij behoeven toe te geven. De nieuwe kerk te Amsterdam op het schoone Dams-plein, getuige, hoe, daar, *Braun*, het Nederlandsch burgermeisje, als Koninginne der kunst, de opgetogene duizende gemoederen beheerscht heeft. Daar werd in 1807 *Händel's* schoonst Oratorium opgevoerd. Daar klonken honderd en honderd stemmen, honderd en honderd speeltuigen, wier kracht en schoonheid door het krachtige en schoone, hetwelk *Catharina Brouwer*, in die ruime, hooge gewelven deed weergulmen, verre overtroffen werden. Een klein lauwertakje te strooijen, het doel dezer regelen slechts zijnde, daar het steller derzelve, en aan ruimte van talent ontbreekt, en aan ruimte van tijd, daar ook hij het leven niet meer mag beschouwen als een onuitputtelijk kapitaal, vangt hij aan die te sluiten met de mededeeling van een *extempore*, alstoen, door een, thans voor lang ook reeds ontslapenen vriend der kunst, den heer *Quirinus Hoelen*, der hooggevierde kunstenaress toegezongen. Hetzelve klonk omtrent als volgt: *Togt er tijds Händel's* roem tot in de wolken zweven, Toen hij der wereld zijn *Messias* heeft gegeven, Toen hij der wereld zijn *Messias* heeft gegeven, (Die schepping van 't genie, zoo onnavolgbaar stont, Waaraan een hooger Geest zijn lichtstraal heeft vertrouwd!) Kon toen die groote Held der Toonkunst wel verwachten, Dat, in een volgende eeuw, bij latere geslachten, Zijn heerlijk schoon gewrocht in prijs nog rijzen zou, Door 't kunstvermogen van een Nederlandsche vrouw? Dat zij, door 't heilig vuur, waarvan haar ziel mag blaken, Des Meesters diepen zin, als 't ware, zou volmaken? Dit vraagt, dit juicht elks hart, dat, door haar kunst bekoord, In *Braun's* verrukken zang een Engel heeft gehoord.

Vele andere dichters, letter- en kunstbeoefenaren bragten de gevierde kunsten-vorstin van dien tijd, den welverdienden wierook. De zalen van *Felix Meritis* en andere kunsttempels weerklonken van *Haydn's* en *Mozart's* melodiën, door *Braun* voorgedragen, alsof die imperatores Musicæ zelve, ze de Hollandsche zangeres hadden ingestudeerd. Nooit is schooner gezongen het: *Auf Starker Fittige*, nooit lieflijker de keurige phrase: *grrrt das zarte Taubens-paar* nooit was, noch wordt zó stout, zoo idealisch grootsch geopenbaard het *In diesen heiligen Hallen!* *Braun* vereenigde bij eene glareine, zeer hooge sopraan-stem de schoonste zelftreffende Contr'alt-toonen. Getuigt het, gij, die uwer zoo hoog begaafde landgenoot u herinnert, en gij sult waarheid getuigen! Welke zingende dochter der aarde was volmaakter of zal ooit haar overtreffen in de Duo van *Paër's Griselda*, *Vedulo Solbramo*, met den acht- of negenmatigen triller? Zong *Catalani* bevalliger het *Sul margine d'un rio* dan *Mevrouw Holtrop* het *Margarina*, *se vuoi ballare* met dezelve even rijke variatiën?

Zij, even als *JENNY LIND*, had haar talent voor *weldo*en feil; waar ramp te lenigen, nood te verzachten was, stond *Mevrouw Holtrop* vooraan.

Bedriegt schrijver zich niet, dan heeft de Dichtren Standaard-voerer, *BILDERDIJK*, ook haar gehuldigd, wie deze regelen zijn gewijd. *Wilms*, de onvergetelijke schenker van het Volkslied, zag schrijver dezes dikwijls *Mevrouw Holtrop* met hooge waardering en eerbiediging naderen en begroeten. Uit hooge waardering nam schrijver de pen en legt die met reinen eerbied neder. Mogen zijne Landgenooten deze weinige woorden welkom zijn, eene verdienstelijke Landgenoot ge-

wijd, mogen velen, zeer velen, zich spoeden, der vreemde Kunst-Koningin de laatste hulde te gaan bieden!
's Hage, 28 April 1855. *****

Aan de Redactie der „Grondwet“.

Dat de waarheid zich door phrases, hoe ook zamengesteld, niet laat verbergen, bewijst de brief van den heer *J. Renault* aan „de Grondwet“ te vinden in uw geacht dagblad van den 29sten jl. als antwoord op hetgeen ik over de leiding der Fransche Opera alhier had in het midden gebragt, en dat de heer *Renault* een ruwen aanval op hem noemt.

Of de waarheid *ruw* of *glad* is, komt er in het geheel niet op aan, indien zij slechts *waar* is; en van *belediging* kan in geen geval sprake zijn, daar tusschen den schrijver en den heer *Renault* nooit de geringste mondelingsche, noch schriftelijke aanraking plaats heeft gevonden.

Maar de *Directeur* der Fransche Opéra geniet eene belangrijke subsidie voor zijne onderneming uit de stedelijke kas; als zoodanig heeft dus elk ingezet en het volste recht, na te gaan, of de gelden, aan hem verstrekt, *doelmatig* besteed worden, zoowel in het belang der stad, als in dat der onderneming. En ik zal nu nog met weinige woorden aantonen, dat het tegendeel daarvan onwederlegbaar blijkt uit de reclame van den genoemden *Directeur*.

De *directeur* bekent, dat hij verleden jaar de twee derden volle en geassureerde bezoldiging heeft uitbetaald. Hieruit blijkt dus, dat hij se volgens het contract verschuldigd is. Ware dit niet het geval, dan had hij die gelden niet als voldoening der bezoldiging, maar als *pro rata* moeten betalen, en zich daardoor zijn recht voor de toekomst reserveren en het is dan in elk geval een nieuw blijk van gebrek aan doorzicht, dat hij de contracten voor het volgende tooneeljaar in dit opzigt niet heeft doen veranderen. Dat hij een proces vreesde (waarvan overigens geenspraak geweest is, en niet zijn kon, zoolang hij geene betaling *weigende*) bewijst al weder, dat hij de betaling over de paaschweek verschuldigd was.

Daartegenover doet het gebruik in Frankrijk niets af: in Frankrijk schijnt ook overal het gebruik te bestaan (de geschiedenis bewijst het) dat de directeuren ten minste eens in het jaar *bankroet* maken, ten koste der artistes, en dan — directeuren blijven. Maar wij zijn hier in Nederland, waar dit nog nooit met de Fransche artistes het geval was, en wij mogen vorderen, dat de stedelijke administratie een *directeur* kieze, die door zijne fortuin in staat is, eventuele verliezen te dekken, indien die administratie niet verkiest, zich zelve daarvoor verantwoordelijk te stellen.

De *directeur* bekent, dat de artistes geen cent van de verwachte *pro rata's* zullen ontvangen. Dit bewijst, dat hij door de contracten verwachtingen heeft opgewekt, die niet vervuld zijn. Aan wien ligt de schuld daarvan? Toch wel aan niemand, dan aan den *directeur*, die door zijne onoordeelkundige keuze van personeel en repertoire de slechte nitkomst van het tooneeljaar hier en te Rotterdam veroorzaakt heeft.

En nu verklaart de *directeur*, dat hij aan de artistes bewezen heeft, dat hij, hen de *twee derde verzekerde tractementen* betalende, het *ontzaggelijk verlies van f7000 of f7500* zoude moeten lijden.

Wij vragen: wat gaat dat de artistes aan? Eene zaak is toch onbestrijdbaar. Of de heer *Renault* is een geëmployeerde der administratie van de opera, die maandelijks een tractement van 1000 francs geniet; en dan had hij geene contracten moeter sluiten in zijnen naam en onder zijne garantie, die nu blijkt geene garantie geweest te zijn; of hij is *directeur* der onderneming, en *zelf ondernemer*, en dan vinden wij het bij eene onderneming, gelijk de Fransche opera te 's Hage, bespottelijk, een verlies van f7000 in een geheel jaar een *ontzaggelijk verlies* te noemen.

Uit het bovenstaande blijkt onbestrijdbaar, dat de *directeur* uit de kas der opera eene maandelijksche bezoldiging geniet, wanneer die kas goed staat, en dus leeft van den arbeid der artistes; en dat hij bij een onvoordeelligen stand der kas niet in staat is, de verliezen te dragen, daarom opofferingen vergt van de artistes, die deze niet verplicht zijn te dragen, en dus ook in dien zin leeft van den arbeid der artistes, te meer, daar de *directeur* gedurende den tijd, dat hij aan het hoofd der onderneming staat, aan maandelijksche tractementen eene som genoten heeft, die het nu te lijden verlies overtreft, en dus van *het zijne* niets heeft hij te voegen.

Ik ben volstrekt niet van plan, met den heer *Renault*, noch met den *directeur* der Fransche opera mij in verdere discussie in te laten, maar naar aanleiding van het gebeurde evenwel, als naar aanleiding der reeds gedane reëngagementen mag men ten sterkste hetwijfelen, of het aanstaande speelsaizoen betere uitkomsten zal opleveren, dan het afgelopene, en of dus de subsidie, die de stedelijke kas aan de Fransche opera geeft, *bij deze directie* beter zal besteed zijn, dan het geld, dat tot aanbouw der vleugels aan het Scheveningsche badhuis ten laste der stad is opgenomen.

Veritas.

Advertentien.

Voorloopig Berigt.

De ondergeteekende geeft door deze het geachte publiek der Residentie kennis, dat hij, na een tijds-

verloop van vijftien jaren, in de Nederlanden is teruggekeerd, met het voornemen, de voornaamste kerken hier te lande te bezoeken, met zijn

GROOT NIEUW ZAMENGESTELD THEATRE

geheel en al ingerigt naar den geest der tegenwoordigen tijd, en verrijkt met al die NIEUWIGHEDEN welke tot dusverre hier onbekend waren, en in buitenland den grootsten opgang mogten ondervinden. hiertoe te geraken heeft hij zich vereenigd met de familie

Henry Cottrely, uit New-York,

zijnde vijf Luchtdansers, wier talenten uit de bekende maken certificaten, hun door de Koningin van Hannover en de Koningin van Hannover vereerd. genoten zullen blijken; terwijl het overige personeel uit Eerste Solodansers en Pantomimisten bestaande, al andere van dien aard, verre zal overtreffen; de Decoratiën en Tooneeltoestellen expresselijk geheel nieuw Berlijn vervaardigd en de costumes, wier pracht en elegance niet hoog genoeg kunnen geprezen worden zullen elken kenner bewondering afdwingen.

Door een en ander vertrouwt de ondergeteekende zich op nieuw dien naam te verwerven, welke hij der tijd in alle steden des Rijks genoten heeft, waar hij dan ook van zijne zijde al het mogelijke zal wendend.

Het prachtig gebouw, waarin de voorstellingen zullen plaats vinden, is geplaatst op het Plein, de 2de van af de Witte Societeit. De eerste voorstelling Zondag den 6 Mei, des avonds ten 8½ ure; lende de groote aanplakbilleten en dagelijksche affiches de voorstellingen breedvoerig kenbaar maken.

(829)

ANDRÉ LEHMANN.

De Parijsche Kraam

met de echte *Belignets* zal dit jaar wederom kermis bezoeken.

De bijzondere bijval, welken dit overheerlijk Gebeurtenis in het afgelopen jaar, zoowel in deze residentie als te Rotterdam en Amsterdam, mogt genieten, heeft de ondergeteekende aangemoedigd, dit jaar terug te komen, en neemt hij alzoo de vrijheid zich op nieuw de protectie zijner hooggeschatte Begunstigers beleeflijk aan te bevelen, en zulks te meer dewijl hij geen kosten ontzien heeft, om zijn établissement een nieuw en doelmatig in te rigten, ten einde het respectable publiek naar behooren te kunnen ontvangen.

De standplaats der Kraam zal nader in deze Coucou worden kenbaar gemaakt.

(830)

MAX, eigenaar

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 1 Mei 1855		Rusland.	
Nederland. Pct.		Hopel 1798/1816	5
Ned. W. Schuld. 2½	61½	Dito 1828/1829	5
Dito Certificat. 3	73½	Cert. 1831/1838	5
Dito Dito .. 4	90½	Dito Dito	4½
O. I. Leening. 4		Dito Hope .. .	4
Amort. Syndic. 8½		Dito Stieglitz ..	5
Hand.-Maats. 4½		Dito dito 5e Ser.	4
Belgie.		Dito 1854 .. .	5
Certificaten .. 2½		Inscr. Assig. 6	
D° Rothschild. 2½		Certific. dito ..	6
Frankrijk.		Polen.	
Obligatiën .. 8		Obligatiën .. .	4
Spanje.		Oostenrijk.	
Nieuwe .. . 1		Metalliek .. .	5
Dito Buitenl. 8		Dito bet. Amst. 5	
D° Binnenl. om. 8	80½	Dito Nation. 5	
Bew. Sp. Com. 4 ½		Dito 1847 .. .	2½
Amort. Schuld.		Dito 1851/1852	2½
Portugal.			
Londen nieuwe. 8	87½		
Dito uitgest. 4			

Aand. Rijn-Spoorweg 4½ pct. 100½; Braz. bij Roth 500. 5 pct. 98; Mexic., te Lond. 3 pct. 19½; Onb. 19½; Ecuad. 2½; 3.

Over het geheel was de markt heden iets vaster met veel affaire, in Holl., Russ. en Portugesche fondsen, rijksche echter waren niet gunstig gestemd. Ook oeffen sluiten wederom merkbaar lager door voortgezette verkoop.

LONDEN, Maandag 30 April. Consols op t. 88½; N. Mexic. 3 pct. 20½; Spanje 1 pct. 17½; dito 3 pct. buit. 36; dito Certific. 4½; Passieve 3½; Russen 4½ pct. 88½; leening 73.

Nieuwe leening pari à ½ premie.

PARIJS, Maandag 30 April. Fr. 4½ pct. 98; Sp. binn. 3 pct. 31½; dito 1 pct. 18½.

WENEN, Maandag 30 April. N. Metall. 80½; 83½; Bankactien 973; Lombarden 100; Loten 165; Zilver 27; Wissel op Londen 12.28; dito op Parijs

Gedrukt bij G. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.